

Aardrijkskunde in de Tweede Fase 2011

Aardrijkskunde is in drie kenmerkende profieldelen een keuzevak.

- in het profiel **Cultuur en Maatschappij** moet er een keuze gemaakt worden uit Aardrijkskunde en Economie
- in het profiel **Economie en Maatschappij** moet er een keuze gemaakt worden uit Frans, Duits, Aardrijkskunde en Management & Organisatie.
- In het profiel **Natuur en Gezondheid** moet er een keuze gemaakt worden uit Aardrijkskunde en Natuurkunde.

Aardrijkskunde kan ook in het **vrije deel** gekozen worden in alle profielen.

Het aantal lessen per week is 3 zowel op de vierde, vijfde als zesde klas. Uitgezonderd op 4 vwo daar worden 2 lessen per week gegeven.

Het eindexamen Aardrijkskunde bestaat uit **Schoolexamen(SE)** en een **Centraal Schriftelijk Examen (CE)** (Zie bijlage 1)

Het **Schoolexamen vwo** wordt aan het einde van de examenklas vóór het Centraal Examen afgesloten. Het schoolexamencijfer wordt bepaald aan de hand van de SE of PTA werken. In het **PTA(Programma van Toetsing en Afsluiting)** staat het programma van het Schoolexamen uitgewerkt. Hierin staat vermeld uit welke onderdelen en uit hoeveel onderdelen het Schoolexamen bestaat. Daarnaast de periode, de duur, het gewicht en de manier waarop elk onderdeel wordt afgenomen (schriftelijk of praktische opdracht).

In het PTA staat de toetsstof vermeld en welke toetsen herkanst mogen worden.

Het schoolexamencijfer is een gemiddelde van de toetsen behaald in de bovenbouwklassen.

Naast een 6-tal toetsen per jaar worden er voortgangstoetsen afgenomen in de voorexamenklassen.

Deze toetsen zijn geen SE of PTA toetsen maar bepalen wel mede de rapportcijfers.

In de examenklassen zijn alleen PTA toetsen.

Het schoolexamen bepaalt voor de helft van het eindpunt.

De schoolboeken zijn zo ontwikkeld dat de leerlingen aan de hand van uiteenlopende opdrachten veel zaken **zelfstandig** onder de knie krijgen. Daarnaast zullen ook opdrachten met z'n tweeën of in kleine groepjes gedaan moeten worden. Het **kunnen samenwerken** is tegenwoordig een eis die bij heel veel functies en beroepen wordt gesteld.

Aardrijkskunde in De Tweede Fase stelt eisen:

Hogere moeilijkheidsgraad, zelfstandig werken, nadruk op plannen, vaardigheden en grote eigen verantwoordelijk van de leerling. Het is ondanks de voorbereiding in de onderbouw een hele verandering.

In de Tweede Fase zijn de manier van studeren, de rol van de leerling en de rol van de docent anders. De school is een plaats waar de leerling actiever en langzaam maar zeker steeds zelfstandiger zal gaan werken.

	Inhoudsopgave	CE/SE	SLU
1	Wereld Globalisering: <i>Hoofdstuk 1</i> De wereld: systeem van landen en relaties <i>Hoofdstuk 2</i> De wereld: een regionaal mozaïek <i>Hoofdstuk 3</i> De wereld in delen <i>Hoofdstuk 4</i> Stedelijke knooppunten in de Verenigde Staten	CE CE CE CE	70
2	Wereld Arm en rijk: <i>Hoofdstuk 1</i> Genoeg voor iedereen? <i>Hoofdstuk 2</i> Zeker weten, genoeg te eten <i>Hoofdstuk 3</i> Eten voor het Afrika van morgen	SE SE SE	50
3	Aarde Systeem aarde <i>Hoofdstuk 1</i> De actieve aarde <i>Hoofdstuk 2</i> Afbraak en vorming van landschappen <i>Hoofdstuk 3</i> Landschappen en hun gebruikers <i>Hoofdstuk 4</i> Verder kijken dan de Costa's	CE CE CE CE	70
4	Aarde Klimaatvraagstukken <i>Hoofdstuk 1</i> Klimaten in het verleden <i>Hoofdstuk 2</i> Macht over het klimaat <i>Hoofdstuk 3</i> Klimaatverandering en beleid	SE SE SE	50
5	Gebieden Zuidoost-Azië in beeld (voorlopig) <i>Hoofdstuk 1</i> Zuidoost-Azië in kaart gebracht <i>Hoofdstuk 2</i> Zuidoost-Azië: regio in opkomst <i>Hoofdstuk 3</i> Centrum of periferie?	CE CE CE	60
6	Gebieden Zuidoost-Azië actueel (voorlopig) <i>Hoofdstuk 1</i> Milieuvraagstukken in Zuidoost-Azië <i>Hoofdstuk 2</i> Stad en land <i>Hoofdstuk 3</i> Eenheid en diversiteit	SE SE SE	40
7	Leefomgeving Wonen in Nederland <i>Hoofdstuk 1</i> Denkend aan Holland <i>Hoofdstuk 2</i> Rivierbeleid Nederland <i>Hoofdstuk 3</i> Stedelijke vraagstukken in Nederland PO Ruimte voor de rivier*	CE CE CE SE	80 (20)
	Examentraining**	CE	20

Schooljaar 2009-2010

wk	start op	weektaak	aanwijzingen	Toets
36	8/31/2009			
37	9/7/2009			
38	9/14/2009	H1 §1.1 Arm en Rijk		
39	9/21/2009	H1 §1.1	opdrachten 2,6,9,11,12,13,15	Proefwerk §1.1 Arm en Rijk
40	9/28/2009	H1 §1.2	opdr. 17(excl.	
41	10/5/2009	H1 §1.2 en §1.3	b),19,21,23,25,26,27,28,29	
42	10/12/2009	H1 §1.3	opdrachten 31,32,33 (controle)	
43	10/19/2009		toetsweek	
44	10/26/2009		herfstvakantie	
45	11/2/2009	H1 §1.4	opdr.35,37,38,39, 42,43	
46	11/9/2009	H2 §2.1	opdr. 2,7,8,9,10,13 (controle)	
47	11/16/2009	H2 §2.2	opdr. 14,16,17,19,21	
48	11/23/2009	H2 §2.3	opdr. 23,24,26,27,28,32,35,36,	
49	11/30/2009	H2 §2.4	38,41,slotopdracht(controle)	
50	12/7/2009	Uitloop		
51	12/14/2009		toetsweek	AK71 Arm en Rijk
52	12/21/2009		kerstvakantie	
53	12/28/2009		kerstvakantie	
1	1/4/2010	H3 §3.1	opdr. 2,3,6,7(c niet), 8,9,10,12	
2	1/11/2010	H3 §3.2	14,15,16,18,19	
3	1/18/2010	H3 §3.2	(controle)	
4	1/25/2010	Introductie PO		
5	2/1/2010	PO Start		
6	2/8/2010	klimaatvraagstukken		
7	2/15/2010		carnavalsvakantie	
8	2/22/2010	H1 §1	opdr. 1 t/m 6	
9	3/1/2010	H1 §2	opdr. 7 t/m 13	Proefwerk Klimaat
10	3/8/2010	H1 §3	opdr. 14 t/m 17 (controle)	
11	3/15/2010	Uitloop		
12	3/22/2010		toetsweek	AK72 Klimaatvraagstukken
13	3/29/2010	H2 §1	opdr.1t/m4,7,8,12t/m19,22	
14	4/5/2010	H2 §1		
15	4/12/2010	H2 §2	opdr.24t/m27,29,31,33,34	
16	4/19/2010	H2 §2	(controle)	
17	4/26/2010	H2 §3	opdr. 36 t/m 39	
18	5/3/2010		meivakantie	
19	5/10/2010		meivakantie	
20	5/17/2010	H2 §3		
21	5/24/2010	H3 §1	opdr. 4 t/m 8	
22	5/31/2010	H3 §1		
23	6/7/2010	H3 §2	opdr. 9 t/m 12	
24	6/14/2010	H3 §2		
25	6/21/2010	H3 §3	opdr. 13 t/m 17 (controle)	Proefwerk Klimaat
26	6/28/2010	H3 §3		
27	7/5/2010			

Inhoud onderwerpen Aardrijkskunde.

Arm en rijk

1 Genoeg voor iedereen?

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: wat zijn de kenmerken, oorzaken en gevolgen van het wereldvoedselvraagstuk?

2 Zeker weten genoeg te eten

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: wat is de invloed die natuurlijke en maatschappelijke omstandigheden op het voedselvraagstuk hebben?

3 Eten voor het Afrika van morgen

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: komen de verleende vormen van ontwikkelingshulp en het politiek-economisch handelen van de rijke landen wel overeen met de ontwikkelingsdoelstellingen die de ontwikkelde landen propageren?

Klimaatvraagstukken

1 Klimaat in het verleden

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: *wat zijn de oorzaken van enkele grote klimaatveranderingen die de aarde heeft gekend?*

2 Macht over het klimaat

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: *Welke gevolgen kan de klimaatverandering in de eenentwintigste eeuw hebben voor natuur en mens?*

3 Klimaatverandering en beleid

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: *Welk beleid is nodig om klimaatveranderingen in goede banen te leiden?*

Globalisering

1 De wereld: systeem van landen en relaties

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: welke processen hebben geleid tot het huidige patroon van samenhang en verscheidenheid aan relaties tussen landen?

2 De wereld, een regionaal mozaïek

De hoofdvraag in dit hoofdstuk is: wat zijn de effecten van en de reacties op globalisering in enkele voorbeelden van kernlanden, een semi-perifeer land en een perifeer land?

3 De wereld indelen

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: hoe meet je de sociaal-demografische verschillen tussen landen en welke onderlinge samenhang is er in de spreidingspatronen van de indicatoren die het ontwikkelingspeil van landen aangeven te zien?

4 Stedelijke knooppunten in de Verenigde Staten

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: wat zijn de rollen en de functies van wereldsteden? Welke mondiale invloed hebben Washington, New York, Los Angeles?

Wonen in Nederland

1 Grote rivieren in lage landen

Wat zijn de oorzaken en gevolgen van het toenemende overstromingsgevaar?

2 De Lage Landen bij de zee

De hoofdvraag uit dit hoofdstuk is: welke afwegingen worden gemaakt in het Nederlandse kustbeleid?

3 Stedelijke ontwikkeling van de Randstad en haar invloedsg gebied

Systeem Aarde

1 De actieve aarde

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: hoe kunnen endogene processen die samenhangen met de platentektoniek verklaard worden?

2 Afbraak en vorming van de landschappen

De hoofdvraag in dit hoofdstuk is: op welke wijze werken exogene krachten als klimaat, vertering en erosie in op het landschap en hoe kun je die processen verklaren?

3 Landschappen en hun gebruikers

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: Wat zijn de kenmerken van de landschapszones op aarde en op welke wijze komen de veranderingen in de zones tot stand?

4 Verder kijken dan de Costa's

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is: Wat zijn de natuurlijke en landschappelijke kenmerken van het Middellandse Zeegebied en hoe gaan mensen hier mee om?

Zuidoost-Azië in beeld

1 Zuidoost-Azië in kaart gebracht

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is:
In hoeverre is Zuidoost-Azië een echte eenheid?

2 Zuidoost-Azië, een regio in beweging

De hoofdvraag van dit hoofdstuk is:
Hoe kun je de ontwikkelingsprocessen in Zuidoost-Azië vanaf de koloniale tijd tot het heden verklaren vanuit verschillende dimensies en vanuit interne en externe factoren?

3 Wedstrijd tussen wereldregio's

De hoofdvraag in dit hoofdstuk is:
Welk beeld levert een vergelijking tussen Zuidoost-Azië en Zuid-Azië op met betrekking tot bevolkingsgeografische en economisch-geografische aspecten?
Het kernprobleem is: wanneer de sterke economische groei doorgaat, kan een toename van sociale en regionale ongelijkheid tot grote spanningen leiden binnen de samenleving.

Zuidoost-Azië actueel

1 Natuurlijke gevaren en natuurlijke hulpbronnen in Zuidoost-Azië

De hoofdvraag in dit hoofdstuk is: welke factoren bepalen de kwetsbaarheid van Zuid-Oost Azië voor natuurrampen en voor de gevolgen van ontbossing?

2 Een regio in beweging

De hoofdvraag in dit hoofdstuk is: hoe verlopen de ontwikkelingen en relaties in en tussen de steden en het platteland binnen de regio en tussen de landen binnen de ASEAN?

3 Eenheid en diversiteit

De hoofdvraag in dit hoofdstuk is: op welke wijze houden conflicten in Zuidoost-Azië verband met de etnische en culturele diversiteit in de regio?

Opleidingen, werkvelden

Studies

HBO

- Logistiek & Economie
- Planologie
- Verkeerskunde
- Leraar aardrijkskunde
- Civiele techniek
- Vastgoed en makelaardij
- Toerisme & recreatie
- Journalistiek
- Geodesie (landmeetkunde)

WO(Universiteit)

- Planologie
- Sociale geografie
- Demografie
- Aardwetenschappen
- Bos- en natuurbeheer
- Milieukunde
- Geologie
- Meteorologie
- Internationale ontwikkelingsstudies

Werkvelden

- Ontwikkelswerker
- Journalist
- Geoloog
- GIS-specialist
- Leraar aardrijkskunde
- Weerman/vrouw
- Landschapsarchitect
- Milieuspecialist
- Planoloog
- Beleidsmaker
- Parlementslid
- Reisleider

Tot slot:

Aardrijkskunde komt overal in terug!

In je eigen leven gebruik je het ...

- ... om te leven als wereldburger
- ... wanneer je op vakantie gaat
- ... als je invloed wil bij plannen van je gemeente
- ... als je een locatie zoekt voor je eigen zaak
- ... om goed op de hoogte te zijn bij het lezen van de krant
- ... kortom: altijd en overal!